

Kuortaneen Ylisen talon historiaa.

Veikko Ekola

Kuortaneenjärven rantamien asuttamisen jälkeen ryhtyivät uudisasukkaat etsimään asuinpaikkoja Lapuanjoen yläjuoksulta. Tuolloin Ylijoen alueen ensimmäiset asukkaat ovat tietävästi asettuneet Ylisen talon paikalle.

YLISEN talon perustajana ja ensimmäisenä isäntänä pidetään Pertti Sipinpoikaa, joka mainitaan asiakirjoissa 1592. Tosin vasta 1619 isännäksi tullut Heikki Erkinpoika on voitu varmuudella todeta Ylisen isännäksi. Talo sai nimensä Kuortaneen muuhun asutukseen verrattuna sijaintinsa mukaan Lapuanjoen yläjuoksulla. Talon alkuvaiheet ovat vähän epämääräiset 1592-1618.

Talon isännät 1592-1774.

Runkona on Eero Kojonen: Kuortaneen kirjan Ylisen isännät, jota on tutkimuksessa täydennetty. Jatkotiedot 1775-1800 Veikko Ekola ja Kuortanes-Seuran sukututkijat.

1. Pertti Sipinpoika 1592-1604. Pidetään talon perustajana
pso Riitta, leskenä asui tilaa 1605
Todennäköisesti tilan seuraava isäntä oli.
2. Erkki Sipinpoika Viljeli erillistä tilaa 1599-1601.
1582-1590 Lapuan Erkkilän isäntänä oli Erkki Sipinpoika
josta talon nimi on peräisin. (E. L. Lapuan Historia s.25)
Tila autiona 1606-1618
3. Heikki Erkinpoika 1619-1669. Lautamies, oli jo varmasti Ylisen haltija.
Vuoden 1620 autiotilatarkastuksessa Heikki Erkinpoika (Ylinen?) –niminen
uudisasukas Kuortaneelta ei ollut maksanut mitään kruununveroja. Hän sai käskyn
maksaa verot tai muuten toinen asukas pantaisiin tilalle. (E. Lehtinen: Lapuan historia
s.60)
4. Yrjö Tuomaanpoika 1675-1676. Ylisen vävy. Otettiin sotilaaksi.
pso Kerttu Antintytär
5. Antti Heikinpoika 1677-1688
6. Martti Antinpoika 1689-1697
pso Riitta
7. Antti Heikinpoika uudestaan 1698
pso Maria
8. Erkki Matinpoika 1699-1707
9. Matti Martinpoika 1708-1740
pso Liisa Juhontytär
10. Martti Matinpoika 1742-1757
pso Susanna Yrjöntytär Mursula
11. Yrjö Matinpoika 1758-1795
pso Liisa Martintytär Sarvikas
12. Erkki Yrjönpoika 1796-1803.
pso Liisa Matintytär Salmi

Kuortaneen Ylinen oli korpraali Mikki Mallisen nautintotila 1623.

1642 oli Yliseen sijoitettu Ilmajoen komppanian päällystöstä korpraali Antti Hannunpoika.
(Heikki Klemetti: Kuortaneen Vaiheita ss. 94 ja96.)

Heikki Erkinpoika Ylisestä sukuselvitys ilmestyy Juuret lehdessä, myöhemmin tällä kotisivulla